Ն. 4154 1904 ՅՈՒՆԻՍ 12/25 ՇՈՒՐԱՔ ԻՐԹԷՍԻ — 20 նոր սերիա — 11 ԲԷՊԻ ԻԼԼ ԱԽԸՐ 1322 — 12 ՀԱԶԻՐԱՆ 1320

ՄԵԾՈՒՐԱՒԱՐՈՂ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Համբաստ իրի տեմա եանի ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ վէ ՇՈՒՐԱՔ ԻՐԹԷՍԻԿԻՒՆԼԷՐԻ նեշր օրանուր։

ՆԻԻՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐ.

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղր., = 6 այլընը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլընը 45 ղր. տարի։ = Մէ մալիքի լճնէպէ իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տարի։ = Բօսթա խարջէթի պիրէ այիատիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տարի։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Լինճի սահիֆէնին սըրասը 5, Հնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղր. տուր։ = Զօգ տէֆա տէրճ խտիլէճէք իլանաթ իչին այրրնա բաղարլըգ օրանուր։

Ղաղէթայա միւթէալիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օրանա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

Կ-ԲԱԹՐԻԳ ԻՆԹԻԽԱՊԸ

Գ.

Կէչէնքի մէգալէմիզտէ, Կ-Բաթրիգլիք մէմուրիյէթինին միւշքիլաթնատան պահ իթմիշ իտիք։ Պու միւշքիլաթ, քի Կաթողիկոսլուգ ճինէթիյլէ Իսթանպոլուն վէ թեմլէրին քիլիսէճէ վէ բուհանիճէ իհթիեաճլարընը թէվզիեէտէն, բիսգօբոսանա վէ ժողովրդապետլէրէ իգթիզա իտէն մատտի վէ մանէվի մուավէնէթի իյֆա իյլէմէքտէն, պուրատա վէ թաշրալարտա ճէմաաթըն բուհանի վազիֆէլէրինի իյֆաեէ միւգթէտիր վէ լայըգ ըէհապիյն եէթիշտիրմէքտէն, ըէհապիյնի, սրֆաթլարընա լաեըգ պիր հալ ու վազիեէթէ պուլունտըրմաեա վէ ճէմաաթըն բուհլարընա՝ տինին, քիլիսէնին վէ հիւանի տիլէագը թէէսսիրինի իտխալէ վասրթա օլաճագ թէտապիրի իթթիխազ իթմէքտէն, վէ հէր շէյտէն էվվէլ, հիչ օլմազսա կաթողիկոսլըգ իտարէսի ալթընտա եաշաեան վէ պու սոյէտէ չու եա պու սուրէթլէ իսթիֆատէ իտէն ըէհապիյն միեանընտա այրը ղայրը սրֆաթլարը վէ հուգուգը լաղվ իլէ, քեաֆֆէսինի, պու իտարէ թահթընտա պուլունտուգճա, այնի նիզամ վէ գանունա թապի գըլմագտան, վէ թեմլէրէ իսթէնիլէն ըէհապիյնի միւգթէտիրէ վէ լաեըգէյի պուլմագ իւզրէ, մէսէլա, կէչէնատ զազէթամըզտա Նահապետ իմզալը պիր մէգալէտէ պէեան օլունտուզը վէ չօգլար թարաֆընտան թասվիպ իտիլտիկի վէճճէլէ, չու եա մանասթըրա զիեատէ էհէմմիեէթ վէրմէքտէն, վէ օրատա, թեմլէր իչին նէ՝ կիպի մալիումաթ վէ էվսաֆը հայիզ բուհանիլէր լաղըմ իսէ, անլէրի եէթիշտիրիպ, իչլէրինտէն ֆազլա իսթիտատ վէ իգթիտարը հայիզ օլանլարը տախի, իլէրուտէ ճէմաաթըն էն պիւյիւք մէսնէտ վէ մէմուրիեէթլէրինէ հաղըրլամագ իւզրէ, Բօմաեա վէ Էվրօբանըն սաիր պէլտէէրինտէքի բուհանի մէքթէպլէրէ կէօնտէրմէքտէն իպարէթ տիր, վէ Բաթրիգլիք ճինէթիյլէ իսէ, պու մէմուրիյէթին վազիֆէլէրի՝ Բաթրիգխանէնին վէ Մէրխասալըգլարը հիւանի իտարէսի իչին իգթիզա իտէն մատտի վէ մանէվի վասրթա վէ թէտպիրլէրի իթթիխազ իյլէմէքտէն, մէքթէպլէրիմիզին վէ սայիր միէսսիսաթը իլմիյէ վէ խայրիեէնին իսլահ վէ թէրագգըսընա չալըշմագտան, հիւքիւմէթի Սէնիէ իլէ Բաթրիգլիք պէյնինտէ պիր վասրթալի միւտէպպիրէ օլմագտան, Բաթրիգխանէ մէճլիսլէրինտէ վէրիլէն գարարլարա թէմամիյլէ բիաեէթ վէ պունլարըն իճրասընա պիզզաթ թալիպ պուլունմագտան, վէ թաշրալարտա Բաթրիգլիկին վէսաթաթ վէ մուավէնէթի մատտիյէ վէ մանէվիեէսինէ իհթիեաճ կէօրիւնտիւկիւ թագտիրտէ, պու պապտէ վազիֆէսիզ տուրմաեըպ, իգթիզալի հալէ միւսարատթ իյլէմէքտէն, վէ Բաթրիգլիկին չէրէֆ ու իթիպարընը՝ կէրէք հիւքիւմէթի Սէնիյէ նէզտինտէ վէ կէրէք սաիր ճէմաաթլար վէ էճնէպիլէր մուվաճճէհէսինտէ իլա իթմէքիչին, օ մագամըն հայսիեէթինի մուհաֆազատան, վէհասը ճէմաաթըն թէվզիճ ճիւհ վէ բաղպէթինի գաղանարագ, պիր զէմանլար պու ճէմաաթ էֆքարատ, քիլիսէ, մէքթէպ, խայրաթխանէ վէ սաիրէ ինչա վէ թէէսսիսի իչին իպրազը ֆէտաքեարիտէն նա՛սը կէրի տուրմամըշ իսէ, օ ճէմաաթըն չիմտիքի էվլատընըն գալպէրինտէ տախի եինէ պու եօլտա հիսսիեաթը համիյեէթքեարանէյի հուսուսէ կէթիրմէքտէն իպարէթ պուլունմագտա արը, էվվէթ, թէքրար իտէրիզ քի, կէրէք Կաթողիկոսլուգ վէ կէրէք Բաթրիգլիք մագամլարընըն մէզքիւր վազիֆէլէրի այրը այրը նազարը տիգգաթա ալընտըզը հալտէ, պունլարըն գարշըսընտա է՛ն ճէսուր վէ միւգթէտիր չու եա պու Եպիսկոպոսընն տախի, պունլարը տիվ այնասը իչինտէ կէօրիւր ճէսինէ եէկնազարտա թէրէտտիւտ վէ տէհչէթէ տիւշար օլմասը թապիի իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան, էկէրչի Կ-Բաթրիգլիկէ ինթիխապ օլունան զաթտա, իշպու իքի մէմուրիեէթի մուհիմմէ իչին արանըլան խասսէլէրտէն պաշգա, զիքր օլունան նէթիճէլէրի հասրլ իթմէք իւզրէ, հիւանի նիեաթ, սէպաթ, վէ Բաթրիգխանէնին նիզամաթընա ռիաեէթ վէ Քիլիսէ, Տէվլէթ վէ Միլլէթ մուվաճճէհէսինտէ հարզ օլտուզը աղըրմէսուլիյէթլէրինտէրէճէսինի թաշտիր խասսէլէրի տէ պուլունուր իսէ, հէր իքի մէմուրիեէթին տախի միւշքիլաթը հէման հիւքմիւզ գալը, վէ իչլէրին, հէմ տիլխանը ալի վէճճէլ, հէմ տէ ըէյիսի էքպէրի բուհանիմիզ Բաբա հազրէթլէրինին արզուլարը մուճիպինճէ ճէրէեան իտէճէկինէ, վէ թապիի տիր քի, պունտան ճէմաաթ տախի մէճմուն վէ միւթէչէքքիւր գալարագ, Կ-Բաթրիկին վազիֆէլէրինի թէսիլ իթմէք իւզրէ հիսսէսինէ տիւշէն մուավէնէթի մատտիյէ վէ մանէվիյէի տիրիզ իթմէեճէկինէ չիպէհ իտիլմէզ։

Քիմսէ, Կ-Բաթրիգ օլտուզընտա, զաթէն քէնտինտէ օլմաեան պիր իգթիտարը ֆէվգէլատէյի հայիզ օլամազ։ Պիր կիւն էվվէլ նէ իտի իսէ, պիր կիւն սօնրա տա իգթիտարճա եինէ օ զաթ տըր. հաթթա պիլա թէրէտտիւտ տիեէպիլիրիզ քի, վարդապետլիկինէ վէ եպիսկոպոսլըգընտաքի իգթիտարը զաթիսի, քէնտիսինին վէ եախօտ իտարէսինէ մէմուր օլտուզը պինինիպէ չօգ քիւչիւք պիր էհալինին իտարէսինէ քեաֆի օլտուզը հալտէ, Կ-Բաթրիգլիկին վէզաիֆի մուհիմմէսինին միւշքիլաթը վէ մէսուլիեէթլէրի գարշըսընտա օ իգթիտար պէյքի քիֆայէթ իթմէզ։ Տիմէք իսթէրիզքի, հէր հանկը Եպիսկոպոս, Կ-Բաթրիգ օլտուզընտա, հէր վազըթտան զիեատէ նիզամա վէ ատաթը ճարիէեէ թէպարիյէթէ, բուհանի վէ ճիսմանիտէն ագիլ, քեսրիլ, միւհթէրէմ, միւթէպէր միւշավիրլէրէ վէ մէճլիս հէյեէթլէրինէ հէր հալտէ միւհթաճ տըր։ Եալընըզ քէնտիյէ կիւվէնմէքլիք վէ սըրֆ քէնտի ագը վէ գարարլարըյլա իշ կէօրմէքլիք, բէք իհթիմալտէն տիրքի, Բաթրիգխանէճէ վէ չիպէլէրինճէ հիւանի նէթիճէ հասրլ իտէմէզ։

Միւշավիրլէրին, մէճլիսլէրին մաֆէվգինտէ պուլունարագ, անլէրին ըէյլէրինէ միւրաճաաթ իթմէք, վէ պու ըէյլէրին ագիլէ, հիքմէթէ, զէման վէ կիտիշէ մուվաֆֆէգ օլանլարընա բիաեէթ իյլէմէք՝ Կ-Բաթրիգլիքճէ վազիֆէսինին աղըրլըզընը ազալթմաեա, մէսուլիեէթի թագսիմ վէ թէվզի իթմէեէ էնէյի պիր վասրթա տէյլի՛ լմիտիր։

Պու կիւն, տիկէր հէր Բաթրիգլիքճէ իչլէր պու եօլտա կէօրիւլիւեօր, վէ էն մուհիմմ գարարլար՝ մէճլիսլէրտէն կէչիրքտէն սոնրա թաստիգ վէ իճրա օլունուեօր։

Պիզտէ, ճէմաաթճա, պու ումումի կիտիշէ գարշը չըգամաեըզ. չըգորզըմըզտա, Կ-Բաթրիգլիք իտարէմիզտէն նէթիճէի հասէնէ պէքլէմէմէյի էվվէլճէ պիլմէլիյիզ։

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔ ՄԸ

Մահուամբ բարեյիշատակ սիրելի և առաքինազարդ Կաթողիկոսի մերոյ, Պողոսի Պետրոսի ԺԱ. Իմմանուէլեան, ամենէն աւելի ցաւեցաւ և լացաւ Մարտինոյ արքեպիսկոպոսական Վիճակը, կորսնցնելով իր հայրենակիցը, իր փառքը և պանիւը, որով կը պարծենար միշտ ամենեցուն առջեւ, Կաթողիկոս մը ունենալով իր զաւակներէն։ Այլ, աւա՜ղ, Մարտինոյ Կաթողիկեայ արքեպիսկոպոսական Վիճակը չը կրցաւ երկար ատեն վայելել այս երկնապարգեւ չնորհը, փառքը և պարծանքը, որոնց վրայ սեւ մոխիր մը ցանեց 18 ապրիլ թուականի հեռագիրը, որով վերջացաւ Մարտինոյ Վիճակին ուրախութիւնը և անոր տեղ սիրեց անմխիթար ցաւ մը և անվերջանալի տրտմութիւն մը։ Եւ ահա այսօր, հրապարակաւ, Մարտինոյ Վիճակը, որ բարեյիշատակ հանգուցեալին քաղցր և սիրելի ծննդավայրն է, կը հրաւիրէ նախ Կաթողիկեայ հասարակութիւնը իրեն հետ ցաւակցելու և երկրորդ՝ կը յայտնէ իր խորին և անկեղծ ուրախութիւնը անոնց ամենեցուն, որոնք, որ և իցէ Վիճակի, քաղաքի և առաքելութեան մէջ, ցաւակցաբար պատուեցին մեր բարեյիշատակ Կաթողիկոսը և համայնքին բարեգութ Հայրը և Հովիւը։ Մանաւանդ կ'ընծայէ Մարտինոյ Կաթողիկեայ բազմաթիւ ժողովուրդը իր երախտագիտութիւնը մայր բաքաղաքի Կ. Պոլսոյ Հայ Կաթողիկեայ եկեղեցական անձանց, որոնք ամենայն փառաւորութեամբ և շքեղութեամբ արժանավայել պատուով կատարեցին հանգուցեալին թաղման հանդէսը։ Նոյնպէս ևս անոնց ամենեցուն, որոնք իրենց ներկայութեամբը փառաւորեցին յիշեալ հանդէսը։ Բայց ամենէն աւելի մխիթարեց Մարտինոյ Կաթողիկեայ հասարակութիւնը՝ մեր սիրելի Վեհափառ Կայսեր առ հանգուցեալն ըրած չնորհքը, պարգեւեալ թաղման ծախքը, որով մեր ձեռքերը դէպի երկինք բարձրացուցած խնդրեցինք և, ինչպէս միշտ, պիտի խնդրենք Նորին Վեհափառութեան Կենաց երկարութիւնը։

Արդարեւ անպատմելի եղաւ մեր սիրելի Արհ. Յուսիկ Կիւլեան Արքեպիսկոպոսին սրտին ցաւը, երբոր ընդունեցաւ այն դառնաղէտ հեռագիրը. արտասուախառն հառաչանօք կարդաց. հաւաքեց բոլոր Առաջնորդանի մէջ գտնուած քահանաները, որոնք նոյն ցաւոց մէջ ընկղմեցան ամենքն ալ։ Բայց որովհետեւ իրիկուն էր, հրաման ըրաւ գիշեր ատեն փառաւոր մեռելաբեմ մը պատրաստել Եկեղեցւոյ մէջտեղը։ Երկրորդ օրը, որ էր 20 ապրիլ, Արհ. Դեր. Յուսիկ Արքեպիսկոպոսը Զայնաւոր Պատարագ սկսելէն առաջ, տրտում տխուր ձայնով եկեղեցիին զանգակը հընչել սկսաւ և բոլոր եկեղեցին խուռն բազմութեամբ լեցուեցաւ։ Պատարագէն ետքը Հանդիսաւոր Պաշտօնը կատարուեցաւ, որով ամենեցուն սրտից վրայ կը տիրէր խորին տրտմութիւն մը։ Մեռելաբեմին վրայ դրուած էր բարձր աթոռ մը, որուն մէջ զետեղեալ կար հանգուցեալին մեծադիր լուսանկարը. ծանր չուրջառ մը պատած էր աթոռը, որուն վրայ դրուած էր եպիսկոպոսական թագ, մէկ դին հովուական գաւազանն միւս դին՝ խաչ։ Այլ մոմերուն և վառեալ կանթեղներուն թիւ չը կար։ Այս հանդիսութիւնները երեք օր կատարուեցան, և իբր գլուխ Միաբանութեան Զմմառու, Արքեպիսկոպոսը և Միաբան քահանաները չորս օր անընդհատ հանգուցեալին հոգւոյն պատարագեցին։

Գրեթէ երեք օր անընդհատ Մարտինոյ քաղաքին բնակիչը, Առաջնորդարան գալով՝ յայտնեցին իրենց ցաւակցութիւնը Արհ. Արքեպիսկոպոսին, և գլխաւորներն են. Ասորի Յակոբիկեանց Ապտ իւլ Մէսիհ Պատրիարքը, Ասորի Կաթոլիկ ազգին երկու Եպիսկոպոսները, Մէմարպաշի Մութրան Հանէք և Ահմարտագնօ Մութրան Մատթէ, Գաղդէացւոց Եպիսկոպոսը Միլլուս Մութրան Էլիէյ, Գաբուչեան կրօնաւորաց մեծաւորը Բատրէ Տանիէլ, Նորաղանդից մեծաւորը ամերիկացի Միսթր Անտրէս և քաղքին բոլոր մեծամեծները, որոնք միաբերան գովեցին հանգուցեալին զանազան առաքինութիւնները, և մաղթեցին իրեն փառաց պսակ և յաւիտենական հանգիստ, և միանգամայն մաղթեցին Կաթողիկեայ ազգին համար երկնային մխիթարութիւն և առաքինազարդ հովիւ, լի ամենայն կատարելութեամբ, որ կարող ըլլայ սրբելու համայնքին արտասուքը, և մխիթարելու ցաւակցեալ սրտերը, դնելով զանձն իւր ի վերայ ոչխարաց և ընելով մի հօտ և մի հովիւ։

Նոյն օրը մեր արքեպիսկոպոսը շրջաբերական նամակաւ հրաման ըրաւ շրջակայ առաքելութեանց ժողովրդապետաց, նոյն հոգեւոր հանդիսութիւնները կատարելու իրենց եկեղեցեաց մէջ հանգուցեալին համար, որով այս հանդիսութիւնք կատարուեցան Տէրիկոյ, Վերանշէհրի և Թէլէրմէնու մէջ։ Արտաքոյ կարգի սրտաճմլիկ եղաւ Թէլէրմէնու մէջ կատարուած հանդիսութիւնը, բարեյիշատակ հանգուցեալին եղբարց և ազգականաց կողմէ, որոնք դառնապէս լացին և լացուցին ներկայ գտնուողները։

Մի՛ կարծէք որ Մարտինոյ Վիճակը մոռցած ըլլայ ծանուցանելու ամենեցուն զգացած մեծ ցաւը, ձեր պատ. լրագրին միջոցաւ. մանաւանդ թողուցինք մեր այս յոդուածը մինչեւ վերջը, որպէս զի յայտնենք ամենեցուն մեր երախտագիտութիւնը։

ԴՐԻՖՈՐ Վ. ԿԱՐՄԱՐԱԻԼԻ

Մարտին, 30 Մայիս 1904

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Եպիսկոպոսներս վէճ հնչէ, եարբն Օրթաքէօյտէ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ քիլիսէսի Թաղ. Խորհուրդ հէյեթի միհթէրէմէսի թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ տիր.

Ազգ. — Առաջիկայ Կիրակի, ամսոյս 13ին, Սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչի Գիւտ Նշխարաց Տօնին տարեդարձը համանուն Եկեղեցւոյս մէջ ատնախմբուելուն առթիւ, Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան, Կ-Պատրիարքական Տեղապահ, մեծաշուք հանդիսիւ Զայնաւոր Պատարագ պիտի մատուցանէ ճիշտ ի ժամ 11(2։

Ուստի կը հրաւիրուին ամենայն պարտաճանաչ որդիք Լուսաւորչի ներկայ գտնուելով իրենց երախտագէտ զգացմամբ մասնակցիլ գոհաբանական աղօթից։

Թաղ. Խորհուրդ

Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

Օրթաքէօյ, 8 Յունիս 1904։

՝՝ Պու սապահ, ումում քիլիսէլէրիմիզ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եօրթուսը միւնասիպէթիյլէ միւքէմմէլէն թէզեին իտիլմիշ օլաքը հալտէ, մէրասիմի բուհանիյէ իճրա օլունմուշ, վէ բէք չօղ տինտարան հազը պուլունմըշլար տը։

՝՝ Կէլէճէք հաֆթա բազար կիւնիւ, Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ, Կ-Բաթրիկի սապէգ միւթէվէլիա Պօղոս Պետրոս ԺԱ. էմմանուէլեանն զիքրինէ հիւրմէթէն պազը համիյէթմէնտան միւեանընտա թօրլանմըշ օլան իեանէ ագչէսիյլէ եաբըլմըշ օլան վէ միշահիլէյին թարիխի վէլատէթի իլէ քահանայ, եպիսկոպոս վէ Կ-Բաթրիգ թագտիս օլունտուղու վէ վուգուի վէֆաթը թարիխլէրինի հավի պուլունան թաշըն բէսմը քիւշատը իճրա իտիլէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

Պու զիյնէթտէ, Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան իլէ տիկէր եպիսկոպոսլար վէ բէհապիյն հազը օլտըգլարը հալտէ, Արհ. Սահակ Արք. Հաճեան թարաֆընտան Զայնաւոր Պատարագ թագտիս իտիլէճէք վէ պատէհու միւշարիլէյին իսթիրահաթը բուհը իչին բահմէթ տուսը օգունաճագ տը։

Գերյ. Թումանեան Յովհ. Ծ. Վ. ին տախտ, Զայնաւոր Պատարագ էնտասընտա պիր մէրսիյէ իրատ իտէճէկի խապէր վէրիլմէքտէ տիր։

՝՝ Բէնչէնպիհ կիւնիւ Բուհանի մէճլիսի ագը իճթիմա իտէրէք, պազը զէվճ ու զէվճէ տավալարըյլա իյթիղալ իթմիշ, վէ պունլարտան պազըսընդն մուվագգաթէն այրըլմասընա գարար վէրմիշ տիր։

՝՝ Տիւն Իտարէ մէճլիսինին ագը իճթիմաը մուգարրէր օլտըղը հալտէ, ազատան պազըսընդն կէլէմէմէսի հասէպիյլէ էքսէրիյէթ հասըլ օլմամըղընտան, անճագ զայրը բէսմի սուրէթտէ պազը միւզաքէրաթ իլէ իյթիղալ իտիլմիշ տիր։

՝՝ Մարաշ Մէրիասասը Արհ. Յովհաննէս Եպիսկ. Մուրատեանընդն վէ Թրապիզօն Մէրիասասը Արհ. Սաեփան Եպիսկ. Աբիկեանընդն Տէրիսասէթէ կէլմէք իւզրէ եօլա չօգմըշ օլտըգլարը՝ Բաթրիգխանէմիզէ կէլէն թէլէկրաֆնամէլէրտէն անլաշըլմըշ տը։

՝՝ Պիր զէման Բօմատա Կ-Բաթրիգ Վէքիլի օլան վէ զաղէթամըզտա պիր չօգ մուհիմմ մէգալէլէրի տէրճ իտիլէն միւհթէրէմ վէ զայուր բահիպլէրիմիզէն Գեր. Սարգիս Վ. Տէր-Աբրահամեանընդն Բօմատան Բուսիայա կիթմիշ օլտուղընը պունտան ագտէմ եպիմըշ իտիք։ Պու քէքէ միւմանիլէյհ, Արթվին վիճակը տախիլինտէ վագը Արտանուշ նահիյէսինէ վասըլ օլմուշ, վէ սապէգէն օրատա Հոգաբարձուլուգ իթմէքլէ թանըլմըշ օլմաղլէ, էհալի թարաֆընտան իհթիրամաթլէ գապուլ իտիլմիշ տիր։ Պու պատէ ալտըղըմըզ պիր գրթա մէքթուպը կէլէճէք հաֆթա տէրճ իտէճէյիզ։

ԽԱՐԻՃԻ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ՎԷ ԴԱԹՕԼԻԿ ՔԻԼԻՍԷՍԻ. — Իթալիա սէվահիլինտէն կէչմէքտէ օլան Ինկիլիզ պահրիեէսինտէն 40 գաթօլիք զապիթան իլէ 230 նէֆէրաթը պահրիեէ՝ չըգան հաֆթա Վաթիգանը զիեարէթ իթմիշլէր տիր։ Ինկիլիզ ամիրալը, պու գաթօլիք պահրիյէ նէֆէրլէրինինսրքրուհանի պիր վազիֆէ իճրա իթմէք իւզրէ Բօմաեա կիթմէքտէ օլտուգլարընը, վէ զիեարէթլէրինին ասլա նիւմայիշ մագամընտա թէլագգը իտիլմէմէսինի Իթալիա հիւքիւմէթինէ եվվելճէ խապէր վէրմէյի լազըմլէտէն ատտ իթմիշ տիր։ Իթալիա հիւքիւմէթի, Ինկիլիզ գաթօլիք թայֆալարընդն Բօմայը զիեարէթինէ ասլա սուի մանէա վէրիլմէեճէկինի ամիրալըմիւմաիլէյհէ ճէվապէն պիլտիրմիշ տիր։

Գաթօլիք բահիպլէրի պու թայֆալարը սահիլտէն իսթիգպալ իտէրէք, Վաթիգանա կէօթիւրմիշլէր տիր։ Եօլտա, զըրհը պիր թապուր իլէ իհանթա օլունմուշ օլարագ կէլմէքտէ պուլունան գրալ Վիգթօր Էմմանուէլէ բասթ կէլտիքլէրինտէն, գրալ տուրմուշ, վէ հայրէթլէ քէնտիլէրինէ պագտըղընտա, Ինկիլիզ նէֆէրաթը, սաֆպէսթէ օլտուգլարը հալտէ, միւշարիլէյհի սէլամլամըշլար, վէ գրալ տախի քէնտիլէրինէ մուգապէլէ իթմիշ տիր։ Ս. Պետրոսը բիացասընտա պու նէֆէրլէրէ չէրպէթլէր վէրիլմիշ, վէ պունլար թէքրար պօրազան սէսիյլէ տիզլիպ, սըրա իլէ Ս. Պետրոս քիլիսէսինէ կիրմիշլէր, վէ Առաքեալլարը մէզարը էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւքտէն սոնրա, Ս. Գրիգորիոսը մատուռընտա թագտիս իտիլէն Պատարագտա հազը պուլունմըշլար տը։ Թայֆատան պիրի իլէ պիր չավուշ՝ Պատարագ սպասաւոր վազիֆէսինի իյֆա իթմիշլէր տիր։ Բաբա հազրէթլէրի, եվվելա ամրալը զէվճէսի Լէսի Գոմբթը Տոմվիլի, իւչ գըզընը, պիր գաբթանը վէ պիր միրալայը գապուլ իթմիշ տիր։ Պատէհու «Ճօղրաֆիա Խարիթալարը սալօնընտա» պահրիե նէֆէրլէրինի գապուլ իլէ, էլինի էօքսիւրմիւշ, վէ հէր պիրինէ պիրէր կիսմիւշ միտալ վէրմիշ, վէ Վաթիգանը զիեարէթլէրինտէն տօլայը զապիթլէրի վէ թայֆայը թէպրիք իթմիշ տիր։ Պատէհու միւշարիլէյհ՝ շու սէօզլէրի իլավէ էյլէմիշ տիր. «Սիզին պուրաեա կէլմէնիզ միւսաատ իթմէլէրինտէն տօլայը միւհթէրէմ ամիրալընդզա վէ քեաֆֆէյի պիյիւքլէրինիզ թէշէքքիւր իտէրիմ։ Պու սուրէթլէ տինտար էվլատլարըմը կէօրիւպ, քէնտիլէրինէ թէպէրրիւ քեաթմըմը վէրմէք մահզուզիեէթինէ պէնի նայիլ իթմիշ օլտուսլար։ Հէր կիւն, հաշմէթմէապ գրալընըզընը վէ Ինկիլիզ խանէսանը գրալիսինին սրհհէթ ու սաատէթլէրի, վէ հիւքիւմէթի ագիլանէնիզ իչին տուա իթմէքտէյիմ. սօնանմատա չալըշան գաթօլիք թայֆալարընա խոստովանահայրլար թայէին իթմիկի վէ գաթօլիք միսիօնարլարընը հիմայէ իյլէտիկի իչին տէ, հիւքիւմէթինիզ մինէթտարըմ։ Թապի օլտուղընըզ հէր կէօնա մուխթարալար իչինտէ, սիզին իչին ճէնապը Հազգը թէպէրրիւ-քեաթընը, վէ սիզէ պիր կէօնա զարար վագը օլմաեըպ, տայիմա զալիպ կէլմէնիզի վէ հէր իչինիզտէ մուվաֆֆագ օլմանըզը թէմէնի իթմէքտէյիմ։»

Պատէհու Բաբա հազրէթլէրի, գօլարընը աչարագ, պիճիւմլէ հազըրունա վէ ագրապալարընա թէպէրրիւ-քեաթ տուսը իթմիշ տիր։ Մուսխարէն միշարիլէյհին էմրի մուճիպինճէ, քեաֆֆէյի Ինկիլիզլէրէ պիր զիեաֆէթ վէրիլմիշ, վէ Վաթիգանընդն չայեանը թէմալա մահէլլէրի կէզարիրիլմէք տիր։

Պու վուգուաթընէն զիեատէ ճահ տիգգաթ նօգթասը չու տը քի, օ կիւնիւ, ազչամ իւզէրի 300 նէֆէր Ֆրանսըզ զիեարէթճիլէր տախի Վաթիգանա կէլմիշլէր, ֆագաթ Բաբա հազրէթլէրի պունլարա պիւսպիւթիւն սուզ գապուլիյէթ կէօսթէրիպ, պիր սէօզ պիլէ իրատ իթմէմիշ, վէ սէսսիզճէ իչէրիսինտէն կէչմիշ տիր։ Ֆրանսըզ գաթօլիքլէրի՝ Բաբա հազրէթլէրինին պու տէրէճէ տարկընը օլմասընտան տօլայը զայէթ թէէսսիֆ իթմիշլէր, վէ օն իչինճի Լէօն Բաբանընդ՝ Ֆրանսըզ զիեարէթճիլէրինի էն զիեատէ սէվտիկինի վէ տիկէր հէր միլէթին զիեարէթճիլէրինտէն զիեատէ հիւրմէթ կէօսթէրտիկինի վէ պունլարա նուզգալար իրատ իյլէտիկինի խաթըրլամըշլար տը։ Պու Ֆրանսըզլար, «Բրօթէսթան Ինկիլթէրրա՝ չիմաի Բաբա հազրէթլէրինէ տահա զիեատէ սէվկիլի տիր» տիեէրէք, Վաթիգանտան մահզունէն մուֆարագաթ իթմիշլէր տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱԲՕՆԻԱ
ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ՃԱԲՕՆԼԸ ՊԻՐ ՏԻԲԼՕՄԱԹ ԻԼԷ ՄԻԻԼԱԳԱԹ. — Կէչէնտէ Լօնտրատա օլտուղընտա, Մաթէն զազէթասընդն պիր մուխպիրիյէ միւլագաթընը եագտըղըմըզ Ճաբօնը տախիլիէ նազրը սապէգը վէ մարքի իթթիֆաքը տամատը պարան Սուլէմացու, պու քէրրէ Բարիզէ մուվասըլէթ իթմիշ, վէ Թան զազէթասընդն մուխպիրի իլէ միւլագաթ իյլէմիշ տիր։ Մուխպիրին, մուհարէպէի հազրէ հազգընտա վագը օլան սիւալինէ, պարան Սուլէմացու չու եօլտա ճէվապ վէրմիշ տիր.

— Ճաբօնիա հիւքիւմէթի, մուհարէպէնին զուհուրինտէն պիր գաչ սէնէէվվէլ, մուհարէպէնինպէ հէմէհալ զուհուր իտէճէկինի մուհազգագատա իթմէեէ մէճպուր օլտուղընտան, իճապընտա իքի իւչ սէնէ պիլէ պու մուհարէպէեէ ասքէրիճէ վէ մալիեէճէ նօգթաի նազարլար իլէ տէվամ իթմէեէ հազըրլանմըշ տը։ Զանն իթմէմ քի էվրօբալըյա, զուվվէյի ասքէրիեէսիզին միգտարը սահիհինի պիլսինլէր։ Հաթթա Մանչուրիտէ, Գօրէատա վէ Լիաօեանկտա պուլունան օրտուլարըմըզը էհէմմիեէթի հազգընտա տօղրու մալիմաթընըզ օլմատըզընտա տա էմինիմ։ Մալիեէճէ մէնպալարըմըզ հազգընտա իսկ, տօղրու պիր մալիմաթ թէշքիլ իտէմէմիշսինիզ տիր։ Զազէթալարընընդա, «Ճաբօնիա, անճագ իւչ, տէօրթ վէ նի. հաեէթ ալթը այ գատար պու մուհարէպէյէ տայանաճագ իգթիտարը մալիեէ մալիք տիր. օնտան սօնրա ատանտըգլարը պօշանաճաղընտան, տուրմաեա մէճպուր օլաճագ տը» սէօզլէրինի օգուտում. ֆագաթ պու ֆիքը տօղրու տէյիլ տիր։ Շիմաիքի մալիեէճէ վասըթալարըմըզ իլէ հէր տիրլիւ իհթիմալէ գարշը ուղուն միւատէթ տաեանապիլիրիզ։ Պիզիմ մալիեէճէ վասըթալարըմըզ էքսիքսէ պիլէ, խարիճի պիր իհթիգրազ իլէ իհթիեաճըմըզը կէօրէպիլէճէկիմիզէ էմինիզ։ Պիզ, իյլէրին ֆէնա ճիհէթինի տէ նազարը տիգգաթա ալմըշըզ տը, վէ իճապ իտէրսէ, պիր գաչ սէնէ մուհարէպէ իթմէեէ հազըրլանմըշըզ տը։ Վագաա պունա մէճպուր օլմասեաճաղըմըզ տա սահիհ տիր։

— Տիմէք հարաքեաթը ասքէրիեէ՝ Թօքիոտա արգու օլունտըզը վէճհէլէ կիթմէեօր։

— Էվվէլ, տէօրթ այըզ հարաքեաթը ասքէրիյէ, թէմամիյլէ հագզըմըզտա խայըրլը օլմուշ տը։ Բօրթ Արթիւրիւ միւտաֆաա իտէնլէր նէ գատար ճէսուր վէ չէճի օլսալար, իմատատ իչին օրաեա կէօնտէրիլէն Բուսֆըրգտարընդն ուղրատըզը ֆէլաքէթ՝ պու զալէյի զապթ իտէպիլէճէկիմիզ հագզընտաքի իւմիտիզի թատիդ իթմիշլէր։ Վագտա մուհասէրէ ֆիիլէն պաշլամամըշ տը, լաքին վուգուաթընդն ճէրէեանը՝ էրքեանը հարպկիյէմիզին քէշֆինէ մուվաֆֆըգ օլմուշ տը։ Իլէրիսի իչին տէ էմինիզ։

— Մարէշալ Եամակաթանընդն օրատա պաշ գօմանտանլըզընա թայէինի իլէ միւթէլիֆ զօլ օրտուլար տրասընտա եէնի պիր պա՞ղ մը հասըլ օլմուշ տը։

— Իյմա իթտիկինիզ թէլէկրաֆնամէլէրի կէօրիւրմ. ֆագաթ նէ՝ մարէշալ Եամակաթա, նէ՝ մարէշալ Օեամա՝ Ճաբօն օրտուսընդն պաշ գօմանտանլըզընա թայէին օլունմամըշլար տը։ Զաթէն անլէրին թայէինինէ նէ՞ լիւզում վար տը։ Հարաքեաթ վէ մուամէլաթը ասքէրիեէճէ իթթիհատ միւքէմմէլ տէյի՞լ մի տիր։ Օրտուսընդն վէ տօնանմամըզընդն գօմանտանլարը արասընտա իթթիֆաղսըզլըգ վէ զըտիեէթ եօգ տը։ Պունտան պաշգա հէր պիրի իլէ տայիմի մուխապէրէտէ օլան վէ պու մուհարէպէ քէնտիսի իչին եէնի պիր չէյ օլմաեան էրքեանը հարպը ումումիեէմիզ, պունլարընդ հարաքեաթը ասքէրիեէսի հագզընտաիթթիհատ հասըլ իթտիրմէեէ միւզթէյտիր վէ քեաֆի տիր։

— Հարաքեաթը ասքէրիեէնիզին սօնու նէ՞ օլաճագ տը, վէ ֆարզ իտէլիմ՝ քի հարաքեաթընըզ տայիմա պաշա չըգա, նէ՞ըէեէ գատար կիսէճէքսինիզ։ Պու մուհարէպէտէն նէ՞ պէքլէեօրսունուզ։

— Պու պատէ Ճաբօնիանընդն էֆքեարընը զամէն իյդահ իթմիշիզ տիր, վէ պու էֆքեարըմըզը ասլա թէպտիլ իթմէմիշիզ տիր։ Էվվէլա՝ եալընըզ պիզէ տէյիլ, իլա ումում տէվլէթլէրէ գարշը Բուսիանընդ իթմիշ օլտուղը թէահիւտաթը իճրա իթտիրմէք, սանիէն՝ Գօրէատա-քի նուֆուզճա բիւճհանընըմըզ՝ Բուսլարընդն Մանչուրիտէ իյէրլէմէլէրի, վէ Եաղուն Եէհրի սէվահիլի իւզէրինտէ թիւճճարի օլմագտան զիեատէ ասքէրի օլան հարաքեաթը եիւզլունտէնթէհլիքէյէ տիւչար օլմագտա պուլունտուղը հալտէ, պու նուֆուզումըզը թէէմին իթմէք մագսէտիյլէ իլանը հարպ իթտիր։ Իչթէ մուհարէպէնին սէպէպի։ Բուսլարը Մանչուրիտէն չըգարմագ, վէ Գօրէա հիւքիւմէթինին վիճուտ վէ խմիդլարընա բիտեէթ իթմէքլէ պէրապէր, Գօրէատա պազը մէնֆիի մախսուսէ էլտէ իթմէք իսթէրիզ. գօնչուլըզ, հէմճինսիք վէ մէնֆիի իդթիսատիյէնին էհէմմիյէթի հասէպիյլէ պու ճիհէթճէ հազգըմըզվար տը։

— Սիզին պու արզանուզ ֆիքիրէ կէլիրսէ, Բուսլարընդ Մանչուրիտէ ինչա իթտիքլէրի տէմիր եօլը նէ՞ օլաճագ տը։

— Պու՝ իքինճի պիր մատտէ օլուսա, ապա օլունաճագ տուլ ահանամէսի ահքեամընա պաղլը տը։

— Լաքին սուլհ ահանամէսի նա՞սըլ ազա իսիլէճէք տիր տէյի մէմուլ իսիեօրսունուզ։ Միգ, կիւնին պիրինտէ, քէնտինիզի խայիճէ իլերտէ ատատ իտէրէք, սուլհ թէքլի՞ֆ մի իտէճէքսինիզ, եօգսա պու թէքլիֆի Ռուսլարատա՞ն մը պէրլեեճէքսինիզ, վէ եախսա պիմարֆի պիր տէվլէթին տօսթանէ թէվասսիւթիւնի՞ւ միւ դապուլ էյլեեճէքսինիզ։

— Շուրասը պիլինմէք կէրէք տիր քի, հիչ պիր մուհարէպէտէ սուլհ թէքլիֆի իմմէք, մաղլուպա այիտ տէյիլ տիր։ Իմի, մէմուլիմիզ վէճճ-լէ, մէվզրի, բիւճհանըմիզը մուհաֆազա իտէր իսէք, խասիմլէրիմիզին նէ եաբարզլարը՝ անկամագ իւզրէ պէքլեեճէքիզ։ Իւչիւնճիւ պիր տէվլէթին թէվասսիւթիւնէ կէլինճէ, պուտահա զիեատէ նազիք պիր նօգթա տրը։ Ռուսլարը, հէր կէօնա թէվասսիւթիւ գաթիէն ըէտտա իտէճէքլերինի պիլիրսինիզ։ Պիզ, արզու իմտիկմիզ նէթիճէլերի Ռուսիատան էլտէ իմմէտիքճէ, մուհարէպէտէն կէրի տուրմագ իսթէմէեճէճինիզ։ Լաքին պու սըրատա, Ճաբօնիանը՝ վէ Ռուսիանը տօսթու օլան պիր տէվլէթին՝ շու գանը մուհարէպէնէ խիթամ վէրիլմէսինէ չալըշճաղը՝ ֆարզ իտինիզ։ Պու թէքլիֆին, մէմլէքէթիմ թարաֆընտան ըէտտա օլունճաղը՝ զանն իմմէմ։ Եախսա չէօյլէ սէօյլեեիմ, Ռուսլար, հէր կէօնա թէվասսիւթիւ տօսթանէյի գաթիէն ըէտտա իմտիլեր։ պու խուսուսատա պիզիմ ըէտտիմիզ՝ պու գատար գաթի տէյիլ տիր։ Պիզ, միւտաֆասը իչին սիյահա սարըլմըշ օլատուզմըզ մէնաֆիի հայաթիէնին մուհաֆազասը չարթըյլա, խալիս պիր տօսթ թարաֆընտան իտիլէճէք սուլհ սէօյլէրինի տինլէմէկէ հազըրըզ։»

Պարօն Սայէմացու, իշպու մուհարէպէտ Զին հիւքիւմէթինին պիթարաֆ տուրմասը իչին Ճաբօնիանը էլտէն կէլէնի եաբաճաղը պէեան իտէրէք, սէօղիւնէ խաթիմ վէրմիշ տիր։

ԺԷՆ. ԳՈՒՐՕԲԱԹՔԻՆԷ ԳԱՐՇԸ ՄՈՒԱԽԷԶԷԼԷՐ.— Ինկիլիզ ասքէրի մուհարիբիլէրի, Ժէն. Գուրօբաթքինի չէտիտէն մուախէղէ իտիեօրլար։ Թայմզ զազէթասը տիեօր քի, «Ժէն. Գուրօբաթքինատ, մուհարէպէ իչին տէ պիւյիւք պիր օրտուեը գօմանտա իտէճէք խասսէյէր եօղ տրը։ Մայիս 1տէ վուզու պուլան Եալու մուհարէպէսինին զաթէն ֆէնա պիր նէթիճէսի օլմուշ տրը, վէ էկէր պու մաղլուպիեէթ խուսուսի պիր վազբա օլսա իսի, պէլքի մէսուլիեէթի՝ իքինճի տէրէճէտէ պիր Ժէնէրալը իւզէրինէ պրագըլըր իսի։ Հալպու քի Եալունը մաղլուպիեէթինատէն սօնրա, Գուրօքի օրտուսընը գարշըսընտա պուլունան Ռուս օրտուսը ուղուն միւտէթ պօշ տուրմագլա, Ճաբօնը Ժէնէրալը մէվզիինի թահքիմ իմմէսինէ վէ ատաքիրի մուավինէ ալմասընա սէպէպ օլմուշ տրը։ Մայիս 26տա վուզու պուլան Քինչու մուհարէպէսի տէ օ զէման վուզուա կէլմիշ տիր։ Օ վազքի 30,000 Ռուսլարը՝ պիր գաբանճա իչինտէ գաբաքըլմըշ կիպի Գուանթունկ նիմ ճէզիրէսինտէ պիլէրէք մահպուս օլատուգլարը անլաշըլմըշ տրը։

«Քինչու մուհարէպէսինտէն սօնրա եէնիտէն պօշ տուրմագլա, պու միւտտէթ զարֆընտա Ժէն. Գուրօքինին կարշըսընտա պուլունան Ռուսլար՝ պիր թազբի ուֆագ թէֆէք միւսատէմէլէր իլէ իքթիֆա իմմիշլէր, վէ տայիմա բիւճաթ իմմէեէ մէճպուր օլմուշլար տրը։ Էլհասլ Ժէն. Շթաքէլպերկին շրմալա տօղրու իլերլեմէկինի կէօրմէք քի. աշըգտան աշըղա տիմանէլիք օլուպ, պէքլէնիլէն նէթիճէ իլէ, Եանի Վաֆանկուանը մաղլուպիեէթիյլէ խիթամ պուլմուշ տրը։ Վազտա Ժէն. Գուրօքաթքինին մէվզիճէ կիճիլիքլերի թէսլիմ օլունուր իսէ տէ, արտ արտա վուզու պուլան խէմալտր վէ մուվաֆազըյեէմսիզլիքլէր։ Բուս օրտուսը պաշկօմանտանընը գօմանտանլըգ իգթիտարընտա բէք իլերի կիթմէմիշ օլատուզընը, վէ միւմանլէյհ Ժէնէրալը՝ զաեէթ վէխիմ պիր սուրէթ քէսպ իթմիշ օլան վազիյէթինի տիզէլթմէեէճէկինի կէօսթէրմիշլէր տիր։»

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ.— Գուրօքաթքին վէ Զախարօվ նամ Ռուս Ժէնէրալլարը՝ Ճաբօնլըլարընը Բօրթ Արթիւրէ տօղրու պաղը նօգթալարատան իլերլեմէլէրի՝ Ռուսլար թարաֆընտան տուրտուրուլմուշ օլատուզունը պիլտիրիեօրլար։

Մարէշալ Օեամա՝ Ճաբօն հիւքիւմէթի թարաֆընտան Մանչուրի վալիսի թայէին օլունմուշ տրը։

Վաֆանկուատան Ռուսլարը՝ ռիւճաթը էանասընտա Ուբրլտ զազէթասը մուխպիրի՝ ճասուս զանն օլունարագ, Ռուսլար թարաֆընտան զարթ իտիլմիշ տիր։

Վաֆանկու մուհարէպէսինտէ Ռուսլարը 10,000 թէլէֆաթը օլատուզու խապէր վէրիլմէքտէ տիր։

Մէյտանը հարպտա եագընտա գաթի վազբալար վուզուա կէլէճէկինէ իհթիմալ վէրիլիեօր։

Զըգան ճումատա իրթէսի վէ բաղար կիւնլէրի վուզու պուլան չէտիտ մուհարէպէլէրտէն սօնրա, Ճաբօն սիւարիլէրի Լիաօեանկա կիրմիշլէր տիր։

Բօրթ Արթիւր էօնիւնտէ պիր տէնիզ մուհարէպէսի վուզու պուլտուղը սէօյլենիեօր իսէ տէ, մուղաֆֆէրիյէթին հանկը թարաֆտա օլատուզու պիլինմէմէեօր։ Պու խապէրի մուսատտագ տիկէր պիր կէօնա մալիումատ ալընմամըշ տրը։

Իքի գըթա Ռուս թօրբիտօ քէշէրի իլէ պիր Ռուս վաբօրը՝ Բօրթ Արթիւր ազընտա թօրբիլլէրէ չարբմըշ վէ 140 քիշի թէլէֆ օլմուշ տրը։

Ռէթրէսպուրկտան ալընան ըէտտի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ամիրալ Սգրիալով, Զարա չէքտիկի պիր թէլէկրաֆտա տիեօր քի, յնս. 15ատ, Վլինսկրատսքի գաբթանընն գօմանտասընա Ճաբօն սէվահիլինէ կէօնտէրիլմիշ օլան թօրբիտօ սէֆինէլէրինատէն միւրէքքէպ խաֆիֆ ֆիլօ՝ յնս. 21ատ Վլատիվօսթօգա ավտէթ իյէմիշ տիր։ Մէզքիւր թօրբիտօլար՝ պիւյիւք զըսմը պալըգ, բիրինճ վէ սարիէ նագլ իթմէքատ օլան պաղը քիւչիւք թիւճճար սէֆինէլէրի թութմուշլար տրը։

Միւխթէլիֆ մէնպալէրտէն ալընան թէլէկրաֆլարա կէօրէ, Դայչու մուհարէպէսինատ Ճաբօնլըլար զալէպէ իմմիշլէր տիր։ Իքի թարաֆտան տա բէք չօգ թէլէֆաթ օլմուշ տրը։

Յնս. 23 թարիխիյէ Բարիզատէն պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Ֆէնկհուանկէնկին չըմալ ճինէթինատ չիտէթլի պիր մուհարէպէ վուզու պուլուպ, Ռուսլար՝ Ճաբօնլըլարը, բէք չօգ թէլէֆաթա ուղրաթարագ կէրի սիւրմիշլէր տիր։

Վլատիվօսթօգ ֆիլօսը՝ կէչէնատ պաթրտրաղը Ճաբօն նագլիեէ սէֆինէլէրինատէն պիրինատ իքի միլեօն ալթուն եէն պուլմուշ տրը։

Վլատիվօսթօգ վալիսի՝ չէհիրատ մուդիմ գատրն վէ չօճուգլարը սէրիան հարէքէթինի էմր իմմիշ տիր։

Բաղար կիւնիւ Ճաբօնիա պաթարեասը 8000 Ռուսլարը աբանսրզա կէթիրմիշ, վէ պունլարատան 1200 քիշի թէլէֆ օլմուշտրը։

Ժէն. Գուրօքաթքին Լիաօեանկ էթրաֆընտա պուլունան Ռուս ասաքիրի գօմանտանլըղընը պիզզաթ տէրէօհտէ իմմիշ տիր։

Ռուս մէնպալարընտան ալընան թէլէկրաֆլարա կէօրէ, Ճաբօն մարէշալը Օեամա իլէ էրքեանը հարպիյէսի հէյեէթի՝ Ռուսլար թարաֆընտան զարգ իտիլէն Սաաս Մարու նագլիյէ սէֆինէսինտէ զարգ օլմուշլար տրը։ Պու խապէր մէվզուգ ատտ օլունմաեօր։ Միւմանլէյհ մարէշալ՝ հէնուզ Թօքիատան պիլէ հարէքէթ իմմէմիշ տիր։

Վլատիվօսթօգ ֆիլօսընէն սրգ սրգ խարիճէ չըգմասընատան տօլայը Շանկայ իլէ Ճաբօնիա արասընտա թէրթիպ իտիլէն Ճաբօնէն սէյրի սէֆային նագլիեաթը թէէխիր օլունմըշ տրը։

Ճաբօնիա վէ Ռուսիա ասաքիրի, Լիաօեանկը էթրաֆընտա թօբլանմագտատ օլուպ, եագընտա մուհիմմ պիր մուհարէպէ վուզու պուլաճաղը մուհագգագ կէօրիւնիւեօր։

Բէթրէսպուրկտան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, ժէն. Գուրօքաթքին սէրիան եէնի պաթարեա կէօնտէրիլմէսինի թալէպ իմմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն, սէլամլըգ ըէտմի ալիսինտէն սօնրա, չայեան պույրուլան միւսատէի սէնիէ իւզէրինէ, Ինկիլթէրրա սէֆիրի սուրէթի զայրը ըէսմիէտէ հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ գապուլ պույրուլմուշ տրը։

Պուլկարիսթան գաբու քէթխիւտասը տախի տիւն թարաֆը հազրէթի Բատիշահիյէն գապուլ օլունմագ չէրէֆինէ նայիլ օլմուշ տրը։

—Տիւն սապահ Ռումբաթրիկի՝ ռիֆագաթընտա Բաթրիգխանէ գաբու քէհեասը օլտըղը հալտէ, Ատլիյէ նազըրը հազրէթէրինին Դուրուչէյմէտէ քեային գօնաղընա պիլ ազիմէ, նազըրը միւշարիէյհ իլէ միւլագաթ իմմիշ տիր։

—Բրէնս Ֆէրտինանտըն թէտավի իչին պիր գաչ կիւն սօնրա մէմալիքի էճնէպիէյէ կիտէճէկի Սոֆիատան եազըլմըշ տրը։

—Պրուսա գօմանտանը ֆէրիգ թէվֆիգ բաչանընն հարէմի հանըմ էֆ. յէ 1ինճի Շէֆագաթ նիշանը, Մէճլիսի սրհիրեէտէ Ֆիլէմէնք տէլէկէսի Տր. Մ. Սթէգուլիյէ ալթուն Լիեագաթ միտալեասը իհսան պույրուլմուշ տրը։

—Հապէշ հիւքիւմէթի թարաֆընտան Դուասը չէրիֆ միւթէսարրըֆը Քեազիմ պէյէ 1ինճի ռիւթպէտէն վէրիլէն Քէվքէպ նիշանընը գապուլինէ միւսատէի սէնիէ էրզան պույրուլմըշ տրը։

—Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն Ավսթրիա իմբէրաթօրընա իհտա պույրուլան Խանէտանը Ալ Օսման նիշանընը կէօթիւրմէեէ վէ իմբէրաթօրը միւշարիէյհէ թէսլիմէ մէմուր պույրուլան մայէթի Սէնիյէ էրքեանը հարպիյէ ռէիսի Շաքիր բաչա իլէ պիրինճի ֆէրիգ Բահմի բաչա հազարաթը վէ պինպայը Նէճիպ պէյ Վիէննա Թրէնի իլէ չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշլէր իտի։

Միւշար վէ միւմանլէյհիւմ չըգան բազար իրթէսի կիւնիւ Վիէննաեա մուվասըլէթլէ, ըսթասիօնատա Օսմանը սէֆիրի վէ էրքեանը սէֆարէթ իլէ պիր Ավսթրիա ժէնէրալը վէ էրքեանը հարպտան պիր եիւզ պաշը թարաֆընտան խթիգպալ օլունուպ, սէֆիր թարաֆընտան սէլամլանմըշ, վէ զէվաթը հազրէ Շաքիր բաչայա թագտիմ իտիլմիշ տիր։ Ըսթասիօնատան չըգըլըզընատա, հէյեէթի մախսուսէ էրքեանը, միհմանտարլարը վէ սէֆարէթ էրքեանը՝ միւզէյեէն սէրայ արապալարընա բաքիպէն Հօֆպուրկ սէրայընա կիթմիշլէր տիր։ Մէզքիւր սէրայը պիր տաիրէսի՝ հէյեէթի մախսուսէեէ թախսիս իտիլմիշ տիր։

Վիէննաեա վասըլ օլտուգլարը կիւն, էօյլէտէն իքի սաաթ սօնրա, հէյեէթի մախսուսէ էրքեանը, Վիէննա սէֆիրի իլէ պէրաբէր իմբէրաթօրընն հուզուրընա գապուլ օլունուպ, նիշանը մէղքիւր Շաքիր բաչա թարտիֆընտան թէսլիմ իտիլմիշ տիր։ Իմբէրաթօր, պիր սաաթ գատար հէյեէթի մախսուսէ իլէ կէօրիւշմիշ, վէ թարտիֆը հազրէթի Բատիշահիտէն վուգու պուլան իլթիֆաթատան մինէթտար օլտուղընը պէեան իյէմիշ տիր։

Իմբէրաթօր թարաֆընտան Շաքիր բաչա իլէ Վիէննա Օսմանը սէֆիրի Մահմուտ պէյ հազարաթընա 1ինճի Լէօբօլտ, Բահմի բաչանա 1ինճի Գուրօն տր Ֆէր վէ պինպաչը Նէճիպ պէյէ 3ինճի Ֆրանսուա Ժօզէֆ նիշանլարը իհտա իտիլմիշ տիր։

Իմբէրաթօր՝ հէյեէթի մախսուսէնին չէրէֆինէ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վէրմիշ տիր։ Տիկէր զիեաֆէթլէր վէ զիեարէթլէր տախի թէրթիպ օլունմուշ տրը։

—Խըտիվ հազրէթլէրինին հարէմի հանըմ էֆէնտի՝ էլ Մահրուսա վաբօրըյա էվվէլքի կիւն չէհրիմիզէ կէլմիշ վէ Զիպուգլըտաքի սահիլխանէյի Խըտիվիյէ էնմիշ տիր։ Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն Տարիւս սատտէթ իւշ չէրիֆէ աղասը մէղքիւր սահիլխանէյէ կիտէրէք ըէսմը խօշամէտիյիրդա իթմիշ տիր։ Շէհրիմիզտէ պուլունան Խըտիվ հազրէթլէրինին վալիտէսի հանըմ էֆ. տախի՝ եէվմի մէղքիւրտէ մէղքիւր սահիլխանէյէ կիթմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի՝ կէչէն կիւն Օսմանը պանգասընա ազիմէթլէ, պանգասընն միւտիրի ումումիսի Մ. Տըֆէսի զիեարէթ իթմիշ տիր։

—Խարբութ վէ Տիարպէքիր վիլաեէթլէրի ատլիէ միւֆէթթիշի Արթին էֆ. Մոսսիչեան՝ Էտիրնէ վէ Սէլանիք վիլաեէթլէրի ատլիէ միւֆէթթիշլիկինէ Թահվիլի մէմուրիյէթ իթմիշ տիր։

—Մուհաճիրին գօմիսիօնը պիրինճի ազասը՝ վիւզէրատան Բիղա բաչա վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Բարիզէ ֆիրար իլէ էրպապը ֆէնատա պիրլէշմիշ օլան Կազօրի էֆ. յէ գարշը ախզ ու կիրիֆթ միւզէքքէրէսի նէշր իտիլմիշ տիր։ Մէրգում, Մահքէմէի ճինտեէթտէ մուհաքէմէ օլունաճագ տրը։

—Թրատիզոն խաթթընա իշլէյեճէք Իտարէի Մախսուսէ վաբօրլարընն պունատան պէօյլէ էրէյլիյէ ոզրամաեարագ, քէօմիւրլէրինի Տէրիսատտէթտէ ալըպ, Ինէպօլույա ուզրամալարընա վէ ազիմէթ վէ ավտէթլէրինատ Սիրքէճի բընթընմանա եանաշմալարընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Տիւեունը ումումիէ իտարէսինին տէֆթէրը քէպիր տաիրէսի միւտիրի Մ. Ժօզէֆ Ալպէրթի չարշէնպիհ կիւնիւ Բանկալթիաէ խանէսինատէ վէֆաթ իթմիշ վէ իրթէսի կիւն ճէնազէ ալայը Սէնթ Էսթրի քիլիսէսինատ բէք չօգ զէվաթ հազրը օլտըղը հալտէ իհրա իտիլմիշ տիր։

—Ֆրանսատա վէֆաթ իթմիշ օլան Բում միլլէթինատէն գալիա Մ. Անտրէ Բիցօնրն վասիյէթնամէսի, չարշէնպիհ կիւնիւ Բում բաթրիգխանէսինատ սէրլմըշ տրը։ Միւմանլէյհ, մէվճուտ 5000 օսմանը լիրասը սէրվէթինատէն 4000 լիրասընը Բում միլլէթի միւէսսիսասը իայրիէսինէ թէրք իթմիշ վէ եալընըզ սէնէատ կըզգարտաչընա 100, վէ գարտաչը իլէ գըզգարտաչընը զգըզընա 50չէր լիրա վէրիլմէսինի պէեան իյէմիշ տիր։

—Համպուրկտա զահիրէ վէ սահիր էմթաա թիճարէթիյլէ մէշղուլ պուլունան Զիսի վէ չիւրէքեասը նամ չիրքէթին միւտիրի Մ. Զիսինին թէլէֆի նէֆս իթթիկի թէլէկրաֆլա խապէր ալընմըշ տրը։ Միւմանլէյհին սուի գատտը՝ անվալը մալիյէսինին եօլունատա օլմամասընատան նաչի օլտուղու զանն օլունուեօր։ Մ. Զիսինին չէհրիմիզ իլէ տէ մուամէլաթը թիւճճարիյէսի վար իմիշ։

—Պաղտատ վիլայէթինատ իճրաի հիւքմ իտէն գօլէրա իլլէթինին էօնիւնիւ ալմագ իւզրէ թէտաբիրի միւէսսիրէնին իթթիխաղը պա իրատէի սէնիէ էմր օլունմըշ տրը։

—Էվվէլքի կիւն Զիպուգլըտա վաբօր

իսկէլէսի ճիվարընտա պիր ինսան նաչը զուհուր իթմիշ, վէ զարգ օլարագ վէֆաթ իթտիկի անլաշըլմըշ տըր։ Եէլէկի ճէպինտէն 610 զչ. վէ Անտէա իսմինտէ պիր մէսճիտ պուլունմուշ տըր։

—Կէչէն կիւն Զուհնկուլտագտա Անատթաս իսմինտէ պիրինի գալթ իտէնլէրտէն պիրի օյան Մէրսթ նամ չախտ տէրտէսթ իսիլմիշ տիր։

—Պէյօղլունտա Գապրիսթան սոգաղը սաքինլէրինտէն տալա վէքիլի Մ. Բիրսին խանէսինէ, խանէ խալգընին Պիւյիւք-ատատա պուլունմասընտան իսթիֆատէ իլէ խըրսըզլար կիրիպ, գէյմէթտար խալըլար վէ սաիր էշեա աշըրմըշլար տըր։ Կէօթիւրիւլէն էշեա պիր տէֆտատա նագլ իսիլէմէյէճէկինտէն, խըրսըզլարըն պիր գաշ տէֆա մէզքիւր խանէկ կիրտիքլերի զանն օլունուեօր։

—Խարբուրթ Իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա չիւպէսի, կիճէ վագթը Քէօրէկ գարիեէսի էհալիսինտէն ժանտարմա Մէհէմմէտ օղլու Սայիտին խանէսի չէրչիվէսինի գըրտարագ իշէրի կիրմիշ վէ խըրսըզլըգ իթմիշ օյան Դուրթօղլու Խաչատուրը 3 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ իթմիշ տիր։

—Էօտէմիշէն հաղրլտըզընա կէօրէ, օ ճիվարտա էշգընեայը թաագիպէ մէմուր օյան սէյեար պիր պէօրիւք ասքէր, Հիւսէյին վէ Գարա Հասան իսմինտէ իքի էշգընեաա թէսատուֆլէ, թէսլիմ օլմալարընը թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, պունլար՝ թէսլիմ օլաճագ եէրէ սիլահ իսթիմալինէ ճիւրէթ իթտիքլէրինտէն, ասաքիրի Շահանէ թարաֆընտան հէր իքիսի տէ թէկլէֆ իսիլմիշ տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1904 Փետրվար 29 Պիլանչօսու

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Օսմ. Լր.	
Էսհամ—Սէրմայէտէն ալոզ օլունմամըշ էսհամ	5,500,000	
Սանտըգ	2,411,785	75
Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ վէ Ալման տէվլէթ էսհամը	1,538,213	78
Ալընան տիկէր թահվիլաթ	3,695,865	21
Ճըզտանտա գամպիօլար	2,340,456	68
Խազինէի Հիւմայունընն հիսապաթը ճարիէսի	1,931,881	09
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիէ	4,201,281	50
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրաղ օլունան մէպալիղ	5,255,511	21
Էմլաք վէ էշեա	277,723	64
Միւթէնէվիա	55,461	02
	27,208,179	88

ՏԻՒԹՈՒՆԱԹ	Օսմ. Լր.	
Սէրմայէ	11,000,000	
Թէտավիւլտէքի պանգնոթ	1,300,356	
Էօտէնէճէք գամպիօ	2,361,343	66
Մուայէնէ վատէլի տէբօզիթօ	1,171,239	27
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիէ	9,867,369	42
Էօտէնէճէք թէմէթթիւ	4,531	93
Իհթիեաթը նիզամիէ	847,867	83
Միւթէնէվիա	655,471	77
	27,208,179	88

Ասլընա մուբաղրզ օլտըղը բաստիգ օլունը
Միւտիրի ումումի Ժ. ՏԷՖԷՍ
Միւա. ումում մուվ. Ա. ՆԻԱՍ
Մուհասէպէ միւտիրի Օ. ՊՐԱՆՏ

Տէրսաատէթ 18 Մայիս 1904

Էֆէնտի,

Բիացամըզ իւզէրինտէ պու քէրրէ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ՎԷ ՏԷՏԷՊԱԼ չիրքէթի նամը թահթընտա պիր թիճարէթխանէ թէէսսիս իթմիշ օլտըղըմըզը վէ պու չիրքէթին սիկուրթա վէ թիճարէթ իշլէրիյլէ մէշղուլ օլաճաղընը սիզէ պիլտիրմէքլէ քէսպը ֆախր իյլէրիզ։

Սիկուրթա իշլէրինտէ ֆիիլէն պիր խայլի սէնէլէրտէն պէրի քէսպ իթտիկիմիզ թէճրիւպէնին հագգըմըզտա լութֆէն էմնիյէթ կէօսթէրմէքտէ օլտըղընընղա պիզի թէէմին իյլէտիկինի իւմիտ իյլէրիզ։

Պու իւմիտէ իսթինատէն, զիյրտէքի իմզալարըմըզը լութֆէն նազարը տիգգաթա ալմանըզը վէ իհթիրամաթը ֆահգամըզը գապուլ իյլէմէնիզի ըճա ու իսթիրհամ իտէրիզ։

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ-ՏԷՏԷՊԱԼ

Եդուարդ Աստուածատուր իմզալայաճաղ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ-ՏԷՏԷՊԱԼ-

Ժօզէֆ Տէտէպալ իմզալայաճաղ.

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ-ՏԷՏԷՊԱԼ

Գալաթատա Վօյվոտա սոգաղընտա Յակոբեան խանտա Ն. 71։

* * *

Լօնտրա 18 Մայիս 1904

Էֆէնտի,

Թիւրքիատաքի միւտիրիյէթիմիզի

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ՎԷ ՏԷՏԷՊԱԼ ԷՖԷՆԴԻԼԷՐԻ

Թէվֆի իթմիշ օյտըղըմըզը թարաֆընըզա պիլտիրմէքլէ քէսպը ֆարխ իյլէրիզ։

Շիմտիէ գատար հագգըմըզտա կէօսթէրտիկինիզ էմնիյէթտէ՝ լութֆէն տէվամ իսէճէկինիզի իւմիտ իյլէրիզ։

Իհթիրամաթը ֆահգամը գապուլ իտինիզ, էֆէնտիմ։

«Իւնիօն» սիկուրթա գումբանեասընընն միւտիրի ումումիսի

ԺՕԶԷՖ ԲՕՈՒԷԼ

ՏՕԿՏՕՐ Բ. ԷՄԻՐԶԷ

Միլլէթիմիզ վէ մէմլէքէթիմիզ աթըպպայը նազըզ ասրնտան Տր. Բ. Էմիրզէ էֆ., պու քէրրէ չէհրիմիզտէ իպամէթ իթմէք իւզրէ. Պէյօղլունտա Պէօյիւք Բարմագգաբուտա 16 նումէրօյը խանէտէ թէէսսիսի մէսքէն իթմիշ տիր։

Միւտաֆիէյէ էֆ.՝ բէք յոգ սէնէլէր Բարիզտէ իքամալը թահսիլ իթտիկի կիպի, 15 սէնէտէն պէրի իճրան թէպապէթլէ իշթիզալ իտիպ, սէնատընտա քէսպը մէլէքէ վէ շէհրէթ իյլէմիշ տիր։ Քէնտիսի էպէլիքտէ վէ գատրն խասթալըգլարընտա իսթիսաս բէյտա իթմէսիյլէ պէրապէր, ասապի վէ էմրազը բուհիյէյէ այիտ օյան հէր նէվի իլէ վէ իհթիրնագը բահմտէն հուսուլէ կէլէն ֆէլճ վէ պունա միւտասիլ խասթալըգլարը պիր ուսուլը ճէտիտլէ թէտավի իթմէքտէ տիր։

Պունտան մատա քէմիք վէ ատի սըրտաճա խասթալըգլարընը ամէլեաթսըզ եէնի պիր ուսուլ իլէ եէրի պէյլի օլմագսըզըն թէտավի իթմէքտէ տիր։

Տր. Էմիրզէ էֆ.՝ Պէօյիւք Բարմագգաբուտա 16 նումէրօյը խանէտէ պուլունուպ, միւրաճաաթ իտէն խասթակեանը հէր կիւն բաղարլարտան մատա էօյլէտէն սոնրա սաաթ 1 տէն 4 է գատար գապուլ իթտիկի կիպի, միւհթաճիյնի տախ՝ ճուտա կիւնլէրի մէճճանէն մուայեէնէ վէ թէտավի իթմէքտէ տիր։ 6—25

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ԻԼԱՆԼԱՐԸ

Եունան միլլի պանգասընն 1880 սէնէսի 100տէ 3 ֆայիզլի թահվիլաթընն 1904 յլս. 1տէ քէշիտէ օլունաճագ բիեանգօսը միւնասիպէթիյլէ Օսմանլը պանգասընն Գալաթա մէրքէզի վէ Պէյօղլու շիւպէսի, թահվիլաթը մէզքիւրէյի, 400 ֆր. ամօրթի գազանտըգլարը թագտիրտէ պիթթէմատ թէէսիյէ իթմէյի թէէմին վէ թահիւտ իտէրլէր։

18 յունիս 1904

* * *

1898 սէնէսի յուլիսինտէ վատէսի հըլուլ իթմիշ օյան 100տէ 5 ֆայիզլի Օսմանլը կէօմրիւք թահվիլաթընն 24 Ն.լը գուբօնլարը՝ կէլէճէք բուսի յունիս 30 վէ էֆրէնճի յուլիս 13 է գատար թագտիմ օլընմատըզը հալտէ, մուաթթալ օլաճաղը մէզքիւր կէօմրիւք թահվիլաթը համիլլէրինէ իլան օլունուր։

* * *

1898 սէնէսի յուլիսինտէ վատէսի հըլուլ իտէն 1896 սէնէսի 100տէ 5 ֆայիզլի Օսմանլը թահվիլաթընն 4 Ն.լը գուբօնլարը՝ կէլէճէք բուսի յունիս 30 վէ էֆրէնճի 13 յուլիսէ գատար թագտիմ իտիլմէտիքլէրի հալտէ, մուաթթալ օլաճաղը՝ թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունուր։

* * *

Բուսիլի տէմիր եօլը, Մըսըր իսթիգրաղը, Եունան միլլէթ պանգասը թահվիլաթի, վէ Բարիզ չէհրի իլէ Բարիզ Գըրեսի Ֆոնսիէսի թահվիլաթընն պիթթիւնիւնիւ նախտա ագամընը իշթիրա իթմէք արզուսընտա օլուպ տա, գէյմէթլէրինի պիր տէֆտատա բէչինէն վէրմէք իսթէմէյէնլէրէ սուհուլէթ օրմագ իւզրէ. Պանգը Օսմանընին Պէյօղլու շիւպէսի պիր վէճնի զիյր իյֆտի մուամէլէ իթմէքտէ տիր։ Շէօյլէքի իշթիրա իսիլճէք թահվիլինն գէյմէթի տէօրտէ թագսիմ օլունարագ, իլք բուսը՝ բիացա ֆիեաթը իւզրէ բէչինէն թէէսիյէ վէ պագի գալան միգտարը այլըգ թագսիթլերէ պիթթագսիմ, իսթիգրաղ միսիլլու թէսվիյէ օլունաճագ տըր։ Իլք բուսը թէսվիէ օլունարգտա, թահվիլ սահիպինն իսմինտէ մուհարրէր վէ թահվիլինն նումէրօսընը միւշիր պիր սէնէտա վէրիլէճէք տիր։ Պու սուրէթլէ թահվիլ արթըգ քէնտիսինէ այիտ օլուպ, թահվիլինն ֆայիզի իլէ գուբրալարտա իսապէթ իտէպիլէճէք իքրամիյէ՝ թահվիլ սահիպինէ վէրիլէճէք տիր։ Անճագ թահվիլ գէյմէթի իլէ ֆայիզի թէմամէն թէսվիյէ օլընընճաեա աէկին, թահվիլ՝ թէէմէնաթ մագամընտա օլարագ Պանգը Օսմանիտէ հըֆզ իսիլէճէք տիր։

Կէրէք պալէատէ պէեան իսիլէն թահվիլաթ վէ կէրէք պունլարա միւմասիլ թահվիլաթ՝ Պէյօղլու շիւպէսինտէ տայիմա հազըր պուլընտըզընտան, գէյմէթլէրինի պիր տէֆտատա բէչինէն վէ եախօտ պէր վէճնի պալէա թագսիթ պէ թագսիթ վէրէրէք, սահիպի թահվիլաթի օլմագ արզուսինտէ պուլունան զէվաթընն՝ շիւպէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Յունիս 11

	Զչ.	Բր.
Թէվֆիա իսիլմիշ էսհ. ումումի	92	39
Բուսիլի շըմէնտըֆէրի ֆր.	121	87—
Թահվիլաթը միւմթազէի Օսմ.	491	
Օսմ. պանգասը սէնէտաթը	591	
Տէվլէթի Ալիէ Բէժի	379	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի լ. Օ.	4	45
Բէժի ազսիօնու	16	05
Տէրիս. Թրամվայ գուբ.	6	10
» » թահվ. ֆր.	482	
Տէրիսաատէթ Բրխթըմ	510	

ԱԴԶԷԼԲԷՐԻՆ ՖԻՏԱԹԸ

	Զչ.	Բր
Օսմ. լիրասը 100 զչ.տան		
Պլեազ մէհիտիէ ֆարգը	108	12
Մէթալիք	103	20
Բօլ	90	10
Ֆրանսիզ ալթունը	87	13
Ինկիլիզ լիրասը	109	38
Գըրմիչ	51	5
Գարպոն գայմէսի	8	64

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը դազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

)(131)(

ՊԻՔԷՍ ԳԱՏԸՆ

Մալթըզ, քէնտիսինի կէօզէտէն օլուպ օլմատըզընա, վէ եանընա եագլաշան քիմսէնին ըէֆագաթընտա քիմսէ պուլունուպ պուլումատըզընա թէէմին օլմագ իւզրէ էթրաֆտա կէօզ կէզտիրտի։ Պատէհու, չախտը մէրգումա իսթապէն, — Պիր ադ աչըգտան արգատան կէլ, տէտի, վէ գարանլըգ, խալի պիր սոգաղա տօղրու կէթտի։

Օրատա, տիւքքանլարընն գաբալը օլմասը վէ կաղ պօրուլարընն զիեատէճէ մէսաֆէլի պուլունմասը սայէսինտէ, քիմսէտէն կէօրիւլմէք վէ թանըլմագ իհթիմալի եօգ իտի։

Բիզանիյի կէլիպ պուլան քիմսէ՝ օն ալթը եաշլարընտա, գատիֆէ զէհլի բանթալօն վէ գբսա ճաքէթ կիյինմիշ վէ պաշընա օեունճու կիպի էնլի քէնարը քէչէ չարգա գօյմուշ պիր հայլազ չօճուգ օլուպ, Բարիզին Պագարը քէպիրինտէ «Օեունճու Շարլօ» թէսմիյէ օլունմասը՝ քէնտիսինէ արթիսթ սիւսիւ վէրտիկի իչին իտի։

Սէնատաթը, հէր սապահ Սանթիէ սոգաղընն ատի մէյխանէլէրինտէ թէէլիֆ վէ թանզիմ իտիլէն վէ ալիլեագսըզլըգ բուհրընը հավի իլան եէնի չարգըլարը չաթլագ պիր սէս իլէ օգումագտան իպարէթ իտի։

Բիզանի, պու չօճուգ իլէ ատի պիր մէյխանէտէ միւնասիպէթ բէյտա իթմիշ իտի։

Պու հաչարի վէ հայլազ չօճուգ՝ եալընը մէքրուհ վէ ալիլեագսըզ չարգը օգումագլա իքթիֆա իթմէեիպ, շիւպհէլի, իգրարը ղայրը ճայիղ վէ ճինայէթ քեարանէ իչլէրտէ տէ պուլունարագ, քէնտիսի իչին պիւյիւք պիւյիւք մէնֆաաթլար չըգարընը իտի։

Իքի իւչ քէրրէ բասթ կէլտիկի հալտէ, Մալթըզ՝ պու չօճուղընն՝ քէնտինին ալչագ խույլարընա բէք ույղուն պիր թապեաթը պուլունաուղընը տէրհալ անլատը։

Զաթէն քէնտիսի տէ վագթիյլէ Ալժէտէ այնի մէքրուհ սէնատաթը իճրա իթմէմիշ մի իտի։

Էվվէթ, պու իքի ալչագ մախլուգլար, ալչագլըգտա պիրիպիրինէ օ գատար պէնզէմէքտէ իտիլէր քի, եէկտիկէրինի թագտիր իթմէյէրի թապի իտի։

Իմտի Ժօրժ Սամիւէլ, Ալֆրէտին վիճուտինի օրթատան դալտըրմաեը թէքլիֆ իթտիկինտէ, Բիզանի՝ տէրհալ օեունճու Շարլօեը խաթըրլատը, վէ օ «արթիսթ» տէ պու իչի էյի պիր քէլէքիր ատտ իտէրէք, իճապը իճրասընը տէրէօտէ իյլէտի։

Ագրանըյլա օյան միւնասէպաթը սաեէսինտէ, պու խըզմէթ, քէնտիսի իչին կիւճ տէյիլ իտի։

Իմտի, պու իչին սօն գարարընը վէրմէք իւզրէ, Բիզանի, մէրգում «արթիսթ» իլէ օ կիճէ պուլուշմաեը թէրթիպ իթմիշ իտի։

Իքի սէօզլիւլէր՝ Սէն-Լէօ քիլիսէսի էօնիւնտէ պուլուշտուգլարընտա, Բիզանի՝ Շարլօեա խիթապէն,

— Ատամընը պուլտուն մը, տէյի սօրտու։

— Էվվէթ, իշ սըրասընտա տըր. չիմտի եալընըզ հէրիֆին էշքեալընը անլամագ իսթէեօրուզ։

Բիզանի, ճէպինտէն պիր մահֆազա չըգարարագ։

Բուսիլի տէմիր եօլը, Մըսըր իսթիգրաղը, Եունան միլլէթ պանգասը թահվիլաթի, վէ Բարիզ չէհրի իլէ Բարիզ Գըրեսի Ֆոնսիէսի թահվիլաթընն պիթթիւնիւնիւ նախտա ագամընը իշթիրա իթմէք արզուսինտէ օլուպ տա, գէյմէթլէրինի պիր տէֆտատա բէչինէն վէրմէք իսթէմէյէնլէրէ սուհուլէթ օրմագ իւզրէ. Պանգը Օսմանընին Պէյօղլու շիւպէսի պիր վէճնի զիյր իյֆտի մուամէլէ իթմէքտէ տիր։ Շէօյլէքի իշթիրա իսիլճէք թահվիլինն գէյմէթի տէօրտէ թագսիմ օլունարագ, իլք բուսը՝ բիացա ֆիեաթը իւզրէ բէչինէն թէէսիյէ վէ պագի գալան միգտարը այլըգ թագսիթլերէ պիթթագսիմ, իսթիգրաղ միսիլլու թէսվիյէ օլունաճագ տըր։ Իլք բուսը թէսվիէ օլունարգտա, թահվիլ սահիպինն իսմինտէ մուհարրէր վէ թահվիլինն նումէրօսընը միւշիր պիր սէնէտա վէրիլէճէք տիր։ Պու սուրէթլէ թահվիլ արթըգ քէնտիսինէ այիտ օլուպ, թահվիլինն ֆայիզի իլէ գուբրալարտա իսապէթ իտէպիլէճէք իքրամիյէ՝ թահվիլ սահիպինէ վէրիլէճէք տիր։ Անճագ թահվիլ գէյմէթի իլէ ֆայիզի թէմամէն թէսվիյէ օլընընճաեա աէկին, թահվիլ՝ թէէմէնաթ մագամընտա օլարագ Պանգը Օսմանիտէ հըֆզ իսիլէճէք տիր։

Կէրէք պալէատէ պէեան իսիլէն թահվիլաթ վէ կէրէք պունլարա միւմասիլ թահվիլաթ՝ Պէյօղլու շիւպէսինտէ տայիմա հազըր պուլընտըզընտան, գէյմէթլէրինի պիր տէֆտատա բէչինէն վէ եախօտ պէր վէճնի պալէա թագսիթ պէ թագսիթ վէրէրէք, սահիպի թահվիլաթի օլմագ արզուսինտէ պուլունան զէվաթընն՝ շիւպէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

— Հէրիֆին ատրէսի, էշքեալը վէ ֆօթօկրաֆը պունտա մէվճուտ տըր. պունունլա իշինիզի կէօրէպիլիրսինիզ, տէտի։

— Շու տագրգատան աեագլարըմ նիքէլտէն եաբըլմըշ կիպի տիր. ուճընտա մէնֆաաթըմ օլտուղը հալտէ, եայ կիպի կիտէրիմ. հէր քէս, քէնտի սէնատաթընը իշլէր. պէն տէ պէնիմքինի իճրա իտէրիմ։

— Պուլտուղուն ատատա էմինմիսին։

— Քէնտիմտէն զիեատէ օնա էմինիմ. իսմի՝ Գօճա Հանրի տիր, սէնատաթը՝ գասապ տըր. լագապը տա Քիքի տիր։ Էկէր կէօրմէք իսթէրսէնիզ, շուրատա տըր։ չաղըրաեըմ։

— Լիւզումը եօգ տըր. պու իշ՝ իքիմիզին արասընտա թէսվիյէ օլունաճագ պիր շէյ տիր։

— Անլաշըլտը... իշին ճանընա պաղալըմ։

— Պունըն գարարը զաթէն վէրիլմիշ տիր. բէչին էլլի ֆրանգ, իշ պիթտիքտէն սոնրա տա օն լուի ալթունը։

— Սիզին կիպի պիր զէնկին իշին պու բէք ազ տըր։

— Պիր սու պիլէ զիեատէ վէրմէմ. պու՝ պու տըր։

(Տեվամի)